

PIM – olet alasti!

Hypnoosiohjelma lupaa:

Missi ja juontaja
Joanna Kuvaja nauroi
ja itki hypnoosissa.

Kiusallisia tilanteita ja kuvitteellisia konflikteja

— RISTO K. JÄRVINEN

Mitä tuli tehtyä on Lorenz Backmanin juontama tv-sarja, joka alkoi Nelosella 13.3. Ohjelmassa hypnotisoidaan julkisuuden henkilö, laite- taan hänet tekemään hassuja ja unohtamaan tekemänsä. Studio-osuudessa julkkis arvail- lee, miten on hypnoosissa käyttäytynyt. Mitä useam- min hän osuu oikeaan, sitä enemmän hän voittaa rahaa hyväntekeväisyyteen.

Ohjelman hypnotisoijana nähdään karismaattinen, su- measilmäinen Sami Minkkinen, Suomen NLP-opiston perustaja. Taustalla vaikuttaa 40 vuoden kokemuksella it- seoppinut hypnotisoija Pasi Koivunen, joka on mm. esit- tänyt lavahypnoosia tv:ssä *Katso pois* -ohjelmassa vuonna 2004.

Sarjaa mainostetaan netissä viihdeohjelmana, jossa julkkikset kohtaavat hypnoosin vallan. ”Jani Sievinen ei tiedä, mitä teki viime lauantaina, mutta me tiedämme!”

Myös minä tiedän, mitä Jani Sievinen teki – itse asias- sa tiistaina 28. helmikuuta. Kävin nimittäin seuraamassa ohjelman nauhoituksia Helsingin Messukeskuksessa.

**SEKAVUUTTA, HÄPEÄÄ,
VAINOHARHAISUUTTA...**

OHJELMA ON herättänyt vakavaa kritiikkiä. Helsingin Sanomien Jussi Alrothin mielestä ohjelmassa halu-

taan hypnotisoida myös katsojat – ei hyppimään na- rua, vaan uskomaan, että hypnoosihommassa on jotain järkeä. ”Näin hypnoosin sirkushuvit muuttuvat pseu- dosyvälliseksi viihteeksi, hieman Da Vinci -koodin ta- paan. Molemmat hyväksikäyttävät epätietoisuuttamme ja taikauskoamme.”

Iltalehdessä psykologian tohtori Martti Tenkku tote- aa, että hypnoosiherkkä ihminen, jollaisia ohjelmaan ni- menomaan on valittu, voi helposti mennä syvään hyp- noosiin. Jos tällaisella ihmisellä on jokin ahdistus tai trau- ma, se saattaa paukahtaa yllättävän voimakkaasti esille. ”Hypnoosissa saattaa avautua sellaisia asioita, joita tämä henkilö ei ole valmis paljastamaan yleisölle. Ja jos näitä yllättäviä paljastuksia tulee, niin se voi puolestaan käyn- nistää uusia traumoja.”

Tieteellinen Hypnoosi ry julkaisi helmikuussa kannan- oton, jonka mukaan lavahypnoosissa ei pyritä auttamaan ihmistä tai lievittämään hänen ongelmiaan, vaan vain te- kemään kikkoja tai nolaamaan osallistujia. Yhdistyksen mukaan tällainen hypnoosin käyttö on terveydenhuollon näkökulmasta täysin tuomittavaa ja mahdollisesti myös vaarallista.

Kirjallisuudessa on kannanoton mukaan raportoitu la- vahypnoosin jälkeen mm. sekavuutta, häpeää, pelästy- neisyyttä, post-traumaattisia stressireaktioita ja vainohar- haisuutta. Vakavimmat sivuvaikutukset ovat harvinaisia, mutta mahdollisia – jopa kuolemaa on epäilty. Yleinen

Hypnotisoija Sami Minkkinen: "Hypnoosi ei ole vaarallista."

kokemus lavahypnoosiin osallistuneilla henkilöillä on ahdistuneisuus ja epäluuloisuus.

"Potilas- tai asiakastyössä terveydenhuollon ammattilaisen toteuttamaa hypnoosia edeltää aina tarkka kliininen haastattelu, jossa arvioidaan hypnoosin soveltuvuutta henkilön hoitoon. Lavahypnoosissa tämä harvoin toteutuu. Lavahypnoosin toteuttajalla on erittäin harvoin terveydenhuollon koulutusta. Valitettavasti Suomen lainsäädäntö ei tällä hetkellä tunnista hypnoosia tai rajaa millään tavalla sen käyttöä. Monissa maissa tällaisia rajaavia lakeja on olemassa ja Suomessakin lainmuutokset ovat valmisteilla. Hypnoosin käyttö

sairauksien ja oireiden hoidossa tulee rajata vain valvoituille terveydenhuollon ammattilaisille. Lavahypnoosiin ja hypnoosin viihdekäyttöön Tieteellinen Hypnoosi ry suhtautuu kielteisesti niiden mahdollisten haittavaikutusten takia."

JANI SIEVINEN PELKÄÄ KALOJA

ISTUN YLEISÖSSÄ ohjelman nauhoituksen ajan ja huomaan, että kaikki hypnoosiin liittyvät kliseet on otettu käyttöön: spiraalikuviot lavastuksessa, savukone ja hypnotisoija Minkkisen heiluri, psykoottinen katse sekä sormennapsautukset.

Ohjelman alussa nojatuolissa nukkuvana Jani Sievinen työnnetään esiin ylätasanteelle. Hänellä on silmät kiinni, hänet on ilmeisesti hypnotisoitu. Herätyskello korvan juuressa herättää hänet. Hämmennyneellä miehellä ei näytä olevan käsitystä, missä hän on. Juontaja Backman saattaa kainalosauvoihin tukeutuvan ex-uimarin jyrkkiä portaita alas studioon.

Sievinen on pihalla kuin lumiukko. Hän naureskelee hämillisenä, kun hänelle näytetään videoita, joissa hän tekee kaikenlaista kummallista hypnotisoituna. Videoissa hän unohtaa numeron 3. Hän juo vettä, humaltuu, soittaa Bruce Springsteenille ja pyytää rokkaria jatkoille. Hän saunoo naisten vuorolla vaatteet päällä, mutta luulee olevansa alasti. Hän ei uskalla hakea rantapalloa uima-altaasta, koska allas kuhisee haikaloja. Työpaikkahaastattelussa hän näkee haastattelijanaisten ilman paitaa aina, kun nainen riisuu silmälasinsa.

Ohjelma on kieltämättä hauska. Nauran monta kertaa ääneen, vaikka ei ehkä pitäisi. Taputan villisti, mutta vain silloin, kun studio-ohjaaja määrää.

AHDISTUSTA JA ITKUA

OHJELMAN NETTISIVUILLA Sami Minkkinen toteaa, että hypnoosi ei ole vaarallista. Kyseessä on samanlainen tila kuin silloin, kun on hyvin keskittynyt yhteen tiettyyn asiaan. Kaikki, jotka meditoivat tai harrastavat joogaa ovat itsehypnoosissa, eikä Minkkinen ole kuullut, että meditointi olisi vaarallista. "Turvallisuus tulee siitä, että kuukaan ei voi hypnoosissa toimia vastoin omia periaatteitaan, vahingoittaa esimerkiksi toista ihmistä."

Radio Aallon haastattelussa Minkkinen kertoo, että noudattaa työssään Hypnoosiliiton eettisiä sääntöjä. Kyseisen liiton jäsenistö on skeptikon näkökulmasta erikoista. Nettisivujen mukaan jäsenenä on mm. kalevalainen jäsenkorjaaja, trager-terapeutti, akupunktiohoitaja, energiahoitaja ja menneiden elämien mielikuvitusohjaaja.

Hypnoosiliiton eettisten ohjeiden mukaan hypnoosityöskentelyssä esille tulevat tiedot ovat luottamuksellisia ja salassa pidettäviä. Kuinka tämä soveltuu tv-hypnoosiin? Jani Sievinen oli esimerkiksi hypnotisoitu huijaamaan pokeripelissä. Hän ei huijannut. Mitä, jos hän olisi osoittanut "todellisen luontonsa" ja huijannut? Olisiko hän halunnut tämän hypnoosissa esille tulleen epärehellisen puolensa kaiken kansan tietoon?

Eettisten ohjeiden mukaan asiakkaan fyysinen ja mentaalinen hyvinvointi on aina ensisijalla. Sievinen oli niin pöpperöinen herätessään, että olisi helposti voinut kaataa, kun taiteili jyrkkiä portaita kainalosauvojen kanssa alas studioon. Samassa ohjelmassa muuan Minkkisen hypnotisoima katsoja retkahti niin syvään hypnoosiin, että meinasi pudota katsomosta permannolle. Minkkisen tapa vaivuttaa julkkis hypnoosiin oli erikoinen: insertissä hän tiputti Sievisen suorilta jaloilta tämän takana olevalle sohvalle.

Hypnoosiliiton eettisten ohjeiden mukaan hypnoosityöskentelyssä ei myöskään saa menetellä siten, että asiakkaalle syntyy vaikutelma, että hänen seksuaalista koskemattomuuttaan voidaan loukata. Vaikkei ohjelmassa suoraan käsitä käydäkään, voin kuvitella, että "alastoman" naisen näkeminen saunassa saattaa jostakusta miehestä tuntua seksuaaliselta.

Sarjan ensimmäisessä ulos tullessa jaksossa missi ja televisiojuontaja Joanna Kuvaja näkee, että häntä hierovalla miehellä ei ole housuja. Missi peittelee silmiään ja kokee itsensä niin vaivautuneeksi, että Minkkisen pitää lopulta keskeyttää puuha ja vaivuttaa Kuvaja takaisin uneen. Juontaja Backman toteaa insertin jälkeen, että pikkaisen meni ahdistuksen puolelle.

Ahdistuksen puolelle menee myös kammottava haju, joka oksennusherkkä Kuvaja pantiin hypnoosissa aistimaan sekä hänen mieleensä nouseva muisto, joka saa hänet itkemään sydäntäsärkevästi.

Hauskaako? Ei enää niin hauskaa. Mutta elämä jatkuu. There's No Business Like Showbusiness!